

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . " 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 3 v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Opravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Rusi vzeli Trapecunt. - Severna črta Verduna ogrožena. - Hötzenendorf o miru. Vrednost našega denarja na Nizozemskem poskočila.

Bratje in sestre vas prosijo pomoči!

Zapustili so gorki jug in šli v mrzle kraje. Okoli njihovih domov se bije boj za bodočnost naše očetnjave — njej in nam so oni dali na oltar toliko žrtev, da se vsak izmed nas mora hvaležno pred njimi odkriti. To so tihi, trpeči mecen naše domovine: dali so ji vse, kar so imeli.

Velika noč prihaja, ko solnčni čas vse dvigne iz zemlje k veselemu vstajenju. Naj ogreje in dvigne tudi vsa naša srca v ljubezni do naših beguncev. Trpek letošnji spomin na srečno Veliko noč v solnčnih goriskih domovih naj letos otre ves naš narod z dejansko ljubeznijo do naših beguncev. Velika noč naj nas obudi k novemu, večjemu, smotrenejšemu delu zanje. Oni so del našega narodnega telesa, pa bi mi drugi ne storili vse, da ostane vse telo zdravo in čilo tudi v največjih viharjih, ki buče okoli njega.

Vojska, ki divja po naši zemlji, ne sme otopiti naših src in naših duš, v njej se naj pokaže naš narod kot narod velikani po srcu in veliki duši. In kje narod ložje dvigne do takih dejanj kot z ljubeznijo do njegovih bratov in sester. Solniki z mladino — kako bi se v plemenitosti vzgajala mladina s šolskimi zbirkami za rodne brate — duhovščina z ljudstvom, mladenke v Marijinih družbah, voditelji naroda: naši župani, naše narodnogospodarske trdnjave: naše posojilnice in hranilnice — da celo v daljnji Ameriki, naši bratje ameriški Slovenci, vsi se naj zavedo dolžnosti do pregnancev, ki so šli trpet za našo očetnjavo. Delati za ta del našega naroda, da se ga ohrani moralnega in zdravega v najhujših časih, je sedaj naše najnujnejše in prvo narodno delo.

Velikonočni ponedeljek nas kliče po vseh cerkvah na Kranjskem k darovanju za naše brate in sestre. Povejte ljudstvu pred darovanjem par besed o tistem junaštvu naših južnih bratov in sester, o njihovih žrtvah, povejte ljudstvu, da mnoge njihove žrtve so nam prihranile žrtve, da smo še na svojih domovih. Zato pa je tembolj dolžnost onih, katerim so junaštva naših čet ob Soči in žrtve naših goriskih rojakov ohranile domove, da odpro v resnici roke in srce za trpečega brata!

Vstani na velikonočni ponedeljek vsa naša domovinska ljubezen, vsa naša požrtvovalnost! Vsak in vsaka, ki čita te vrstice, naj pomaga, da bo v dnevih vstajenja vstal tudi nov pogum naših ubogih beguncev in begunk. In vstal bo, ako bodo videli, da so vsa naša srca z njimi. Naj se na velikonočni ponedeljek stresejo pred oltarjem vstalega Gospoda naših darovi, bogati in skromni, kakor si, kar si in kar imaš. Komur čas ne dopušča priti k cerkvenemu darovanju, pa naj pošlje svoj dar na naslov: »Posredovalnica za goriske begunce v Ljubljani.«

Na smrt je bil obsojen od verolomne Italije naš narod ob Adriji — ob letošnji Veliki noči naj ve, da je smrt našega naroda ob Adriji premagana in da se mu naznanja doba novega življenja, nove sreče, da se vsi zavedamo dolžnosti do tega dela našega naroda in naše skupne naloge!

Za četrto vojno posojilo.

Kakor je razvidno iz prospekta, se nudi pri četrtem vojnem posojilu podpisovalcem dve obliki: 40letno, davka prosto, 5 in pol odst., amortizacijsko državno posojilo in davka prosti 5 in pol odst., 1. junija 1923 plačljivi državni zakladni listi. Široki ljudski sloji se bodo poslužili predvsem državnega posojila, pri katerem je določena najnižja ponudba na 100 K, dočim se glase zakladni listi na 1000 K kot najnižjo vsoto. Ti-le zakladni listi bodo prišli prav v prvi vrsti takim, ki imajo sedaj na razpolago denar, katerega bodo pa čez nekaj let zopet rabili za določene namene. Drjavno posojilo se oddaja po kurzu 92 in pol odst., kar pomenja 6.08 odst. obrestovanje. Zakladni listi se dobe po kurzu 95 odst., kar odgovarja 6.4 odst. obrestovanju. Kakor pri prvih treh vojnih posojilih se tudi to pot ne bo potrebovalo veliko gotovine. Avstro-ogrska banka in banka za vojna posojila bosta dali namreč na novo vojno posojilo do 75 odst., tako da bo treba gotovine le ostalih 25 odst., odbivši razliko med nominalnim zneskom in emisijskim kurzum. Kakor znano, je pri sestavi za vojno posojilo določena najugodnejša obrestna mera, in sicer za amortizacijsko posojilo do 1. 1921., za zakladne liste pa do 1. 1919. Novo vojno posojilo se more porabiti tudi v plačilo na vojne dobičke.

Tak je tedaj trgovsko izvrstno pre-

mišljeni načrt za četrto vojno posojilo. Na stečaj so se odprla vrata podpisovalcem vseh vrst, ki jim je dano na prosto voljo, da nalože svoj denar na dolg ali kratek rok. S tem je pa tudi dan migljaj za svoječasno konvertiranje vseh vojnih posojil; na ta način se da hitro in lahko urediti naše vojne finance. Cela vprizoritev četrtega vojnega posojila stremi za tem, da se pritegnejo velike blagajne, ki naj postanejo s svojimi zalogami trajen temelj za državne finance. Istočasno se odpirajo za okrepitev našega državnega kredita nove možnosti: k zvišanem pošttnim pristojbinam se pridružujejo sedaj davki na vojne dobičke, ki posegajo pravično, pa krepko v hitro pridobljene zaklade ter se morejo izpopolniti tako, da bodo neizčrpen vir državnih dohodkov. Finančna bodočnost naše države ne skriva v sebi nobenih mračnih problemov; že danes se more jasno videti, da se bodo naše gospodarske uredbe izvrstno obnesle, da se naši finančni viri množe in se morejo docela pritegniti v službo splošnosti. Četrto vojno posojilo bo prvovrstna preizkušnja za našo finančno moč, in vse kaže na to, da jo bomo izvrstno prestali. Vsi činitelji, ki poznajo razmere, pričakujejo ravno od IV. vojnega posojila najsijajnejši uspeh, ki bo nadkrilil vsa dosedanja posojila in bo našim sovražnikom, ki morda nathoma še vedno upajo, da sami svoje moči ne poznamo in ne znamo in ne znamo izrabiti — zaprl sapo. Avstriji bomo vsekakor v polni meri storili svojo dolžnost in se ne bomo dali osramotiti od Nemcev v cesarstvu, katerih požrtvovalnost čimdalje tembolj raste.

Vojna in gospodarstvo.

Pri nas bodo v bodoče (koruzo) baje sledeče mleli: 25 odst. zdroba, 55 odst. krušne moke, 17 odst. otrobi, ostali 3 odst. so dovoljeni za zaprašenje. Zdrob bo po 75 K, moka 45 K in otrobi tudi 45 K (!) neto kvintal v mlinu. Na Ogrskem pa še meljejo po odredbi vlade z dne 4. decembra p. t. sledeče: Iz pšenice 75 kg hektolitra teže 82 odst. moke, iz rži 70 kg hektolitra teže pa 85 odst. Ostali odstotki so otrobi, oziroma zaprašenje. Pšenične moke za kruh št. 2 se primelje 14 odst., za pecivo 20 odst., za kruh pa 48 odst. Maksimalna cena rženi moki se je nastavila različno za razne kraje, za pšenične in

ržene otrobe pa je povsod najvišja cena 17 K 50 vin. neto 100 kg.

V Egiptu so lansko leto vsled vojske omejili produkcijo bombaža, tembolj pa pomnožili produkcijo žita in sočivja. L. 1915. so ga pridelali in izvozili za 40 odst. več kot l. 1914. Veliko, da, še več pa so izvozili sladkorne surovine, petroleja pa skoro nič, ker pri mnogih vrelih niso mogli delati. Tam vlada poleg pomanjkanja predmeta petroleja tudi občutno pomanjkanje premoga. Oba ta sta silno draga. Tudi izvoz egiptovskih cigaret je silno padel. Največ so jih izvozili (skoro še enkrat toliko kot l. 1914.) na Nizozemsko. Večino predmetov so izvažali na Angleško, v Italijo, na Francosko in tudi precej bombaža na Rusko.

Nizozemska je prepovedala 1. aprila t. l. izvoz vseh predmetov, ki vsebujejo sladkor, in med te spadajo tudi likerji, kompoti in čokolada. Ni pa prepovedan izvoz kakao brez sladkorne primesi. Poleg tega je dovolila tudi izvažati razne vrste boba in fižola.

Zadnji čas sta se tudi poper in paprika silno podražila. Vzrok temu je, da so Nizozemska in Švedska ter Danska vsak izvoz popra prepovedale. Trgovci in zasebniki so se pa nato pričeli z njim pridno zalagati in na trgu se ne nudi več. Nadomestilo za poper pa je paprika, zaradi tega je dviganje cene popru povzročilo tudi dražnjo pri papriki. Sicer pa kot živila, tudi to dražje skoro najbolj še prekupec, ki so se pojavili ob času vojske v obilnem številu. Blago se namreč ne ponuja več kot prej. Zaloge pa po večini izvihajo ti prekupec, ki obenem tudi natančno vedo, kje je pomanjkanje. Kupijo je sami in za lep dobiček dalje prodajo, in tako se dostikrat zgodi, da en prekupec eno in isto blago večkrat kupi in nadalje proda. Blago pa na ta način krozi iz ene zaloge v drugo, dokler po visoki ceni ne pride na konzumenta samega. Tej stvari se bo opomoglo le s tem, če se res izda, kot se sliši, nova odredba, da taki agenti-prekupci, ki so si šele ob času vojske pridobili koncesijo, ne smejo žeti več kot 3 odstotke dobička. Da se pa ravno pri nas paprika in poper še posebno dražita, je pa vzrok nekoliko tudi ta, ker imamo precej Ogrov med seboj, oziroma v neposredni svoji bližini, ki paprikaš nad vse ljubijo.

LISTEK.

Pismo od daleč.

Velecenjena gospodična! Spominjam se, da sem Vam pisal enkrat iz Zagreba, da bom morda pozdravil pomlad na fronti. Zgodilo se je tako. Zdaj je prišla pomlad, tako krasna, kot more biti samo pod tem južnim nebom, kjer pride tko naglo, da se človek komaj zave. Pred par dnevi še sneženi meteži in dolge, dolge ure, polne dežja in blata, zdaj pa že cvetje in solnce in nebo tako modro, da sem videl svoj čas tako samo v Italiji. Zraven pa gore, nebotične gore, vse še pokrite s snegom, ki blišči in se svetli, da jemlje človeku vid.

O teh čudovitih krajih vam bom še pisal, danes pa nekaj drugega.

Moj prijatelj je umrl! Da, umrl je in moje srce je žalostno, zelo žalostno.

Spoznala sva se v Zagrebu, kamor je prišel iz Prage. Bil je nekaj let mlajši od mene in spočetka ga nisem mogel prav trpeti, ker je bilo preveč življenja v njem. Vse v njem je kipel v vrolo; njegova go-

vorica je bila pesem. Vse, kar je povedal, je bilo jasno in donejo je kot kristal. Čeprav Čeh, je govoril nemščino tako precizno, da smo se vsi čudili. Govoril je tudi angleško in francosko; v Zagrebu je napravil znanje z navdušenostjo Hrvatice, tu pa je pričel z laščino.

Po enem mesecu skupnega življenja v šoli sva postala prijatelja. Imeli smo se mnogo učiti. Med nama se je šlo za to, kdo bo prvi pri glavni izkušnji. Bilo je krasno tekmovalstvo, brez zavisti. Uredila sva si tako, da sva se dva meseca vsak večer skupaj učila.

Bil je navdušen Čeh, vendar tako vsestransko izobražen, da ni bil v svojem navdušenju pretiran in tudi ne krivičen napram drugim narodnostim. Po poklicu je bil industrijec. Čakalo ga je, da prevzame v par letih po očetu veliko tovarno, eno največjih tiste vrste v naši monarhiji. Po končanih študijah je mnogo potoval, Pariz in London sta mu bila znana pot Praga. Poleg tega se je v prejšnjih letih mnogo pečal z literaturo. Zdaj je čital samo tri romane, katere je vzel tudi seboj na fronto: Kellermannov »Predor«, Kunt Hamsunov »Nova zemlja« in »Gruda« nekega ogrskega romanopisca. V vseh teh treh delih so

glavni junaki moške dela in nezlomljive volje; moške dela na polju industrije. Vsi trije nosijo sklepe, skovane z močjo volje in so prenapolnjeni z aktivnostjo. Tak je bil tudi moj prijatelj.

Mnogokrat sva govorila o domovini. To so bile prelepe ure decemberskih večerov tam v Zagrebu. Kako je ljubil ta človek domovino! Z vso realnostjo pravega Čeha. Ni politiziral. Politika mu je bilo delo. Delo na vseh poljih. On si je izbral industrijo.

»Zmagamo, da zmagamo! Tudi naš narod bo premagal težave, v katerih živi zdaj. Mi smo vzrastli v trpljenju in tudi sedanje trpljenje nam bo v korist. Naša trgovina je velika, tudi industrija ne zaostaja, ampak mi potrebujemo še več. Mi potrebujemo na vseh poljih ljudi, ki bodo delali, posebno potrebujemo teh v industriji. Ljudi volje! Tiho bomo delali in šlo bo... V nas je nekaj židovskega v dobrem smislu. Nezlomljivi smo...«

In razvijal je misli, pa ne misli sanjača, temveč misli realno mislečega mladeniča.

Enkrat je dejal: »Čudno je to pri nas Slovanih — če poslušam Poljaka, je vse pesem in fantazija. Če poslušam Slovence,

je vse ideja. Če pa govori Čeh, je vse tako mrzlo realno...«

V pogovorih o domovini so nama minuli dolgi zimski večeri. Potem je prišla skušnja. Potem odhod iz Zagreba. Bila sva en dan skupaj pri meni doma na Gorenjskem. Moj prijatelj je bil ves navdušen nad lepoto naše zemlje in obljubil mi je, da pride še pozneje, ko bo mir.

Potem sva prišla senkaj. In zopet sva preživela skupaj mnogo lepih dni. Oba sva bila daleč od domovine in zato še bolj navezana drug na drugega. Kipeče življenje v njem ni mirovalo niti en dan. Če sem bil jaz slabo razpoložen, me je on spravil v dobro voljo.

Samo en večer. Predzadnji. Tisti večer je bil molčeč in zato nisva ostala dolgo skupaj. Tožil je, da mu je hudo, ker že tri tedne ni prejel nobenega pisma od doma.

Naslednji večer je prišlo povelje, da mora naprej. Ravno sva pri večerji govorila o tem, če greva nocoj v kavarno, ko pride stotnik s poveljem, da mora moj prijatelj drugo jutro odpotovati naprej.

Tisti večer sva sedela dolgo skupaj. Povedal mi je tudi, zakaj je bil prejšnji večer slabo razpoložen.

»Prijatelj, jaz verujem v sanje.«

Pri centralni zavoda za promet z žitom ob času vojske na Dunaju bodo odsej delovali sledeči oddelki: Eden se bo pečal z organizacijo in upravo zavoda, drugi z nabavo žita in določanjem (regulacijo) cen, tretji z razdelitvijo žita in moke na konzumente in določanjem konzumacijske kvote in četrti s preuredbami, ki se tičejo nove setve in žetve.

Donavska paroplovna družba je izkazala za l. 1915 nad 4 in pol milijona kron čistega dobička, za 1.434.863 K več kot l. 1914.

Jajc prihaja vedno manj na dunajski trg. Iz Galicije jih sploh ni dobiti, druge avstrijske dežele jih pa producirajo komaj za svojo uporabo. S Tirolskega in Solnograškega pa jih hodi celotna Dunaj kupovat. Z Rusko-Poljske pride semintja kaka pošiljatev. Večina jih dohaja iz Ogrske. Da bi se dovoz jajc na Dunaj povečal, zvišali so prevzemno ceno od 153 kron na 170 kron pri zaboji. Iz Bulgarije pa pošiljajo jajca večinoma v Nemčijo, ker je tam višja prevzemna cena dovoljena. Kmetje uporabljajo jajca sami, ker so najboljše in najcenejše nadomestilo za drago meso. Sicer jih pa vmesnja trgovina že prej kupi v konzervne namene.

V švedski je dovoljeno izvažati mesa le 70 odstotkov v l. 1912—1913 izvršene količine. Ta odredba se tiče posebno mesnih konzerv.

Nizozemski časopisi poročajo, da se i tam že pojavlja pomanjkanje žita. Amsterdam je preskrbljen samo za dva meseca, Rotterdam pa celo samo za 1 teden. Velik strah pa je povzročila še vest, da sta se dve za Holandsko z žitom obloženi ladji na potu iz Amerike ponesrečili.

Narodni rumunski banki so že vplačali del vsote za od centralnih sil kupljeno žito. Odslej bo na obmejne stacije v smislu dogovora vsak dan odposlanih 121 praznih vagonov, kjer se bodo z žitom napolnili in na določene kraje centralnih sil odposlali. V Bukarešti je te dni dospelo že 50 vagonov iz Nemčije.

Na češkem cenijo da bo 10 odstotkov manj polja s sladkorno peso obdelane ga kot prejšnje leto. Tovarne za cikorijo si še posebno zanjo prizadevajo in nudijo visoke cene za cikorne korenine.

Angleška je nakupila v Avstraliji 3 milijone ton pšenice. Šeststotisoč ton je je odstopila svojim zaveznikom.

Budimpešta se je dobro preskrbela s prosom in kašo. Mestni aprovizacijski odsek jo bo za 25 do 30 odstotkov ceneje prodajal kot drugi trgovci, in sicer v paketih po 1 kg. označenih z mestnim grbom. Na ta način upajo, da bodo lahko prodajo te mestne kaše, oziroma prosa po trgovinah konzumenti sami najlažje kontrolirali. Kuhinjske in gospodinjske šole pa pridno proučevajo, kako bi se dala kaša najbolj za hrano izrabiti.

Vojni ujetniki.

Kako Francozi postopajo z vojnimi ujetniki.

Tržačan Anton Rutar, pomorski kurjač, je bil lani uslužben na ameriškem parniku »Coamo« kot kurjač in bil kot Avstrijec od Francozov prijat in interniran, kasneje pa po prizadevanju ameriške vlade izpuščen. Svoje doživljaje opisuje v pismu iz New Yorka z dne 15. januarja 1916 tako-le:

9. decembra ob 4. uri zjutraj je naš parnik »Coamo« ustavila neka francoska križarka ter vprašala, ako se nahajajo na parniku avstro-ogrski ali nemški državljani. Avstro-ogrski podaniki smo bili štir-

Začuden sem ga pogledal. On in sanjal! »Predsinočnem sem sanjal čudne sanje. Bil sem s sestro v kopališču ob morju. Na solncu in v vodi sva se kopala. Pa je prišla ladja mimo. Padali so strelji in jaz nisem mogel rešiti svoje stestre. Tudi sebe ne. Potapljali smo se...«

Potem mi je pripovedoval o svoji mrtvi materi, koliko je delala in trpela. »Brez nje bi ne bila naša hiša danes tako velika. Ko ni imel oče še nič, je delala v pisarni; ko smo imeli že nekaj, je delala noč in dan v pisarni in odgajala nas. Vedno je delala, dokler ni umrla. Umrla je, ko smo bili otroci že veliki in hiša bogata.«

Postal je resen. Težko sva se ločila, tako težko, kot da sva zadnjič skupaj.

»Če se ne vidiva prej, potem pri meni na Gorenjskem,« sem mu dejal.

»Da na Gorenjskem!«

Padel je...

Moje srce je žalostno. Dober prijatelj je zaklad V sedanji časih trojni. Bil je fant, ki je mnogo obetalo svojemu narodu. Fant, opasan z oklepom volje in napolnjen z aktivnostjo. Ampak tudi take oklepe prodre svinčena krogla. Škoda! — — —

Moj Tinko mi je pisal še v Zagreb, da mi pošlje šopek pomladanskih cvetov. Če bi jih dobil semkaj, bi si pridržal samo eno cvetko, vse druge bi pa položil na grob prijatelja Čeha, ki je tudi našo zemljo zelo ljubil. P.

je: trije kurjači in en natak. Proglasili so nas za vojne ujetnike in nas spravili na križarko, kjer smo ostali devet dni in trpeli svoj del. Potem so nas neke noči postavili na kopno in nas po dva in dva vklene v verige vodili peš nad eno uro daleč — v trdnjavo fort de France na Martiniku (francoske Antille). Spravili so nas v podzemsko celico — kazemato, kjer nas je bilo 20 mož, dočim jih je bilo v sošednji 21, vsi avstro-ogrski in nemški državljani. Celice so bile vlažne in voda nam je kapala na glavo. Postelja je bila trša nego kamen, hrana izpod vsake kritike, niti prešči bi je ne maral. Od 7. do 9. ure dopoldne in od pol 4. do pol 6. ure popoldne smo imeli nekoliko svobode na prostem; ostali čas smo prebili v onih vlažnih celicah; ako bi bil ostal ondi še kaj časa, bi bil dobil neozdravljiv revmatizem. Razen tega so z nami ravnali tako slabo, kakor si je le mogoče misliti: iz trdnjave v arsenal so nas vodili v verigah kakor največje zločince. 7. januar je bil zelo lep dan za nas štiri s »Coame«, kajti po prizadevanju severoameriške vlade smo bili osvobojeni in smo smeli zamenjati fort de France s svobodno Ameriko. Danes, 15. januarja, sem stopil na newyorška tla...

Kako se godi našim ujetnikom na Ruskem.

Ruski listi poročajo: Vojno in poljedelsko ministrstvo sta sporazumno sklenila, da se puste vsi vojni ujetniki, ki so bili pozimi zaposleni v poljedelstvu, tudi vnaprej na njihovih mestih. Doselej so bili že skoraj vsi vojni ujetniki slovanskega pokoljenja zaposleni v kmečkem in gozdnem gospodarstvu ter rudniških podjetjih; sedaj so pa pritegnili k delom tudi nemške in mažarske vojne ujetnike, ki so bili doslej internirani za Uralom. Kakor izhaja iz notic v ruskih listih, se je neslovanskim, t. j. nezaposlenim ujetnikom doselej slabše godilo nego prvim. Tako nezaposleni vojni ujetniki ne dobivajo čaja in mesa in dobe le četrt ruskega funta mesa na dan. Sicer pa hoče Rusija pri vseh vojnih ujetnikih štediti. Tako je poslalo rusko notranje ministrstvo vsem gubernatorjem okrožnice, v katerih se opozarjajo zemstva, da naj pri izdelavi oblek in čevljev za vojne ujetnike kolikor mogoče štedijo. Okrožnica naglašja, da so bili dosežani izdatki v to svrhu previsoki. Obleka in obuvala vojnih ujetnikov ne sme biti boljša nego pri ruskih delavcih; kolikor je mogoče, naj se za vojne ujetnike porabi blago, ki se je izkazalo za opremo čet kot nerabno. — Glavni načelnik Kazanske gubernije je naznanil županom in načelnikom zemstev, da smatra vojaška oblast kot zelo priporočljivo, da se vojnim ujetnikom slovanskega pokoljenja dovoli, da smejo ob nedeljah na izprehod, da se smejo s svojimi rojaki pogovarjati, peti, čitati itd. — »Sibir« pa poroča, da je transbajkalska železnica tamošnjemu prebivalstvu podkaznijo 500 rubljev prepovedala sprejemati v svojih stanovanjih vojne ujetnike — nekatere ruske dame so bile menda pregodoljubne nasproti ujetim častnikom. Kar se tiče postopanja s slovanskimi in neslovanskimi ujetniki je glasom ujetniških pisem stvar taka, da se izprva niso veliko pritoževali ne eni ne drugi, sedaj se pa oboji.

Avstrijski ujetniki v Italiji pri delu.

Dunaj, 18. aprila. Z italijanske meje se piše, da se potrjuje vest o sklepu italijanske vlade, da avstrijske ujetnike porabi pri delu na polju. V južnih in srednjih goratih krajih Italije naši ujetniki že delajo pri pogozdovanju.

Dunaj. »Politična korespondenca« objavlja daljše poročilo, ki potrjuje, da je sklenila laška vlada zaposliti avstrijske vojne ujetnike na polju in v gozdih.

Köln. »Kölnische Volkszeitung« poroča: Med našimi sovražniki je Italija glede na postopanje z vojnimi ujetniki izjema, kar se mora pohvaliti. Avstrijski vojni ujetniki, posebno tisti, ki so se nahajali v Srbiji, bivajo na otoku Asinara severno od Sardinije, kjer grade ceste in delajo druga gospodarska dela. Hrane jim ne manjka. Španski veleposlanik v Rimu je obiskal ujetniške tabore in hvali prijazno postopanje Italijanov z vojnimi ujetniki. Umetniško navdahnjeni ujetniki so v prostem času napravili Dantejev spomenik, druga skupina je napravila soho »Italija« z napisom: »Avstroogrski vojni ujetniki iz hvaležnosti!« Ujetniki potrjujejo, na poštni in ovojni promet posluje brez vsake graje.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 91. aprila. Uradno se razglša: Severozahodno od Tarnopola smo z uspehom razstrelili neko mino in zasedli zahodni rob vrtnice. Sicer nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. aprila. (K. u.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Na severnem delu bojne črte deluje živahnejše topništvo in patrolje.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 16. aprila. Uradno: Sovražna artiljerija obstreljuje mostišče Uexküll. Severno od Smorgona so Nemci napadli 15. aprila zgodaj zjutraj. Vsi njih poskusi, da bi prišli naprej, so bili z našim koncentričnim ognjem izjalovljeni in so ostali brezuspešni. Med artiljerijsko pripravo za napad je sovražnik uporabljal krogle z dušljivimi plini. Južno od kolodvora Olyka smo na posameznih točkah napredovali.

Petrograd, 17. aprila. Uradno: Ob Dvini je nemška artiljerija obstreljevala postojanke mostišča Uexküll in del postojank pri Dvinsku, južno od Garbunovke. Južno od Dvinska mestoma artiljerijski boj, ki je bil med Miadziolskim in Naroškim jezerom precej ljut. Sovražnik uporablja letala, ki imajo na krilih kroge, po katerih se spoznajo naša letala.

Galicija: Ob zgornji in srednji Stripi smo izjalovili več sovražnih napadalnih poskusov proti našim jarkom.

BITKA OR NAROŠKEM JEZERU.

Kolin. Cikaškemu »Daily News« poroča njegov poročevalec Schuette, ki je bil navzoč v bojih ob Naroškem jezeru: Rusi so nastopili na bojni črti 100 milj s 700.000 možmi, izgubili so 150.000 mož, med njimi 50.000 mrtvih. Nemci stoje zopet v svojih starih postojankah, dasi se je posrečilo Rusom s svojo premočjo, da so vdrli mestoma v nemške črte. Kozaki so gonili ruske vojake z nagajkami v boj. Sodi se, da je ostalo od ruske armade 6.500.000 mož, s katero so pričeli vojsko, komaj še 750.000 mož.

RUMUNIJA SKRBI RUSIJO.

Berlin, 18. aprila. »National-Zeitung« poroča: Moskovsko »Russkoe Slovo« prinaša senzacionalen članek o obsežnih upravnih odredbah rumunske vlade, ki kažejo, da ne bo dolgo in Rumunija poseže v vojno. Sestavili so 40 novih pešpolkov po 3800 mož in sedaj šteje rumunska armada 120 pešpolkov. Armada bo razdeljena v tri skupine. Rumunska vlada je po celi deželi zaplenila baker in medenino in rekvirirala avtomobile, vozove in konje. Celotno zimo se je natihem pripravljala na vojno in sedaj so te priprave skoro končane. Kdaj Rumunija nastopi, ni mogoče reči, treba pa je računati, da lahko vsak dan. Ze vojaški in zemljepisni položaj to zahtevata. — »Birzewija Vjedomosti« pravijo, da je rumunsko-nemški trgovski dogovor dokaz, da Rumunija ne bo nastopila na strani entente. Sicer pa bo o njenem nastopu odločil vojni položaj v Bukovini.

SREDNJE ŠOLE NA POLJSKEM.

Krakov. »Nowa Reforma« poroča, da so na po Avstriji in Nemčiji zasedenem Ruskem Poljskem otvorili poleg mnogih srednjih šol tudi dekliške trgovske šole. Dalje so otvorili 4 učiteljske pripravnice, 27 gimnazij, 12 progimnazij v Varšavi, 8 realk, 10 trgovskih šol (10 v Varšavi). V Varšavi obstoja zdaj 14 filoloških 8 razrednih srednjih šol, 5 sedemrazrednih realk, 1 šestrazredna realka s trgovskimi oddelki, 12 progimnazij, 2 gimnaziji, 1 ljudovska progimnazija s poljskim učnim jezikom, poleg tega 46 sedem in osemrazrednih dekliških šol. V Lublinu obstojata 2 filološki šoli, 2 trgovski šoli, 1 osemrazredna realka in 1 učiteljska.

Turčija v vojski.

Turško poročilo.

Carigrad, 19. aprila. (K. u.) Agence tel. Milli poroča: Glavni stan naznanja: Irška fronta. Nobenega novega poročila. Ustanavljamo, da je položaj v Kut el Amari obkoljenega sovražnika zelo kočljiv. Da pride v okom težavam v prehrani, je dal nedavno sovražni poveljnik ukaz, da civilno prebivalstvo izprazni mesto. Pričakuje, da bodo letala metala v mesto majhne vreče z moko.

Kavkaška fronta. Na desnem krilu čorškega vdseka divja bitka. Sunke, ki jih poizkuša sovražnik z velikimi izgubami, zadržujejo naše čete s protinapadi. Sovražnik, ki izkorišča zavarovani položaj, ki mu ga daje utrjeni Batum, pritiska od časa do časa z ognjem svojih ladij na naše obrežne stražne oddelke v Lazistanu ter doseza s tem, da ob vsakem ugodnem trenutku ojačuje in uporablja kopne bojne moči, pri operacijah premoč. Toda naše ondi stoječe čete poizkušajo brez ozira na svoje neznatno število s hrabrostjo izpodbiti sovražne operacije. Na drugih odsekih fronte neznatni boji predstraž.

Rusi v Trapecuntu.

Petrograd, 19. aprila. (K. u.) Uradno: Trapecunt je zavzet.

Kako je padel Trapecunt.

Kolin. O padcu Trapecunta piše »Kölnische Ztg.«: Ob otenzivi glavne armade velikega kneza Nikolaja je prodrli nek ruski odelek iz Batuma na obal Črnega morja. Strategičen položaj turške armade na

armenskem bojišču je bil vedno težaven, ker ni nobene dobre zveze z zaledjem. Turško vojno vodstvo je moralo zato računati na padec Erzeruma in Trapecunta. Odločena pa vojska s Turki še ni, ker pade odločitev šele, če morejo prodirati Rusi na zahod in premagati glavno rusko armado. Rusom gre predvsem za moralen vtis.

Turški uspehi pri Kut el Amari.

Rotterdam. Iz Londona se poroča uradno: General Percy Lathe, ki vodi, odkar je odstavljen general Aymler, oprostilne operacije pri Kut el Amari, poroča, da so 18. t. m. ponoči napadli Turki ljuto angleške črte na desnem bregu reke Tigris in da so zasedli na nekaterih točkah angleške postojanke v širini 500 do 800 metrov.

Na Balkanu.

Še ta mesec ofenziva iz Soluna?

Bukarešt, 18. aprila. »Dreplatea« hoče vedeti iz absolutno zanesljivega vira, da ententino vojno vodstvo v Solunu še ta mesec prične s pričakovano veliko ofenzivo proti osrednjim silam.

Poraz Francozov pred Solunom.

Atene, 18. aprila. Solunski list »Nea Alithia«, ki je ustavljen na ukaz generala Sarraila zaradi priobčenja vesti o gibanju čet, poroča v svoji predzadnji številki, da se je vnel med Dojranom in Gjevgelijem ljut topniški boj, kateri traja že par dni z nezmanjšano silovitostjo. Francozi so poskušali osvojiti nazaj izgubljene postojanke, pa so se izjalovili vsi njihovi poskusi. Francozi so bili celo prisiljeni zaradi močne sovražne topniške delavnosti zapustiti izredno utrjene postojanke na levem bregu Vardarja in se umakniti ob celi meji v širini nad 5 kilometrov na svoje notranje obrambne postojanke. Posebno ljuto se je borila nemška in francoska pehota za postojanke pri Patarosu. Končno se je posrečilo Nemcem in Bolgarom vreči Francoze iz imenovane vasi. Teh bojov se je v izdatni meri udeležilo tudi bolgarsko topništvo.

Nova bojna črta v Macedoniji.

Berlin. »Vossische Ztg.« poroča iz Aten: Vse kaže, da ne prepeljejo Srbov v Macedonijo, predno mine ta teden. Sodi se, da poskusi sporazum izposlovati pri grški vladi dovoljenje za prevoz skozi korintski prekop; a pripravili so tudi vse za pohod čez Santi Quaranta in Korico. Mogoče izvede zdaj sporazum novo bojno črto v Macedonijo, katere levo krilo bi ogrozilo nastop Nemcev in Bolgarov.

Srbska armada.

Atene, 19. aprila. Diplomatični zastopniki štirisporzuma doslej niso dobili nobenih novih navodil, kako naj se zadrže nasproti grškemu protestu proti zasedenju železnic v Patras in Lariso. Kakor se iz Soluna poroča, vsa srbska reorganizirana armada nikakor ne presega 50.000 mož. Morala čet je skrajno slaba. Ves grški Epir je poln srbskih dezertirjev, ki se prežive s tatvino in beračenjem. Čuje se, da je velik del srbskih čet na Krfu odpovedal pokorščino in noče v Solun.

Ententno brodovje v Jadranskem morju.

Atene, 18. aprila. »Neon Asti« poroča s Krfa: Razen srbskih čet je izkrcano tudi znatno število angleških častnikov in angleških ženijskih čet na Krfu. V Jadranskem morju se zbira močna mornarica štirisporzuma.

× × ×

Grški kronski svet.

Atene, 18. aprila. »Hestia« poroča. Koncem tega tedna se vrši v Atenah pod kraljevim predsedstvom kronski svet, katerega se udeležijo ministri, visoki generali in voditelji političnih strank. Venizelos in njegovi pristaši niso povabljeni. Politični krogi pričakujejo, da v tem kronskem svetu pade končna odločitev.

Kaj hoče ententa na Grškem.

Kolin, 19. aprila. »Köln. Ztg.« piše: Francoski listi so nekaj časa sem podvojili svoje grožnje proti Skuludisovi vladi, katero dolžijo, da je povsod spletakarila proti ententi in podpirala sovražnika.

Z novimi grožnjami hočejo deloma doseči, da bi bila vlada bolj dovzetna za nove ententine zahteve, toda glavni cilj je: odstraniti Skuludisovo vlado in v deželi povzročiti pravcati prevrat, ki bi ententi dal priliko za vmešavanje, da spravi na vlado svoje ljudi, Venizelosa in njegove prijatelje.

Angleška in grški protesti.

London, 18. aprila. (Kor. ur.) Z ozirom na grške proteste je vlada v spodnji zbornici izjavila: Anglija in Francija sta prvotno na vabilo tedanjega grškega ministrskega predsednika Venizelosa sklenili poslati čete v Srbijo. Kmalu se je izpremenila grška vlada in z njo tudi grška politika. Zavezniki niso mogli odstopiti od začete podjetja. Vsled bivanja ententinih čet v Solunu in na Krfu so zavezniki na grških otokih in vodah storili gotove odredbe za var

stvo teh čet in pa ladij, ki so jim dovažale potrebno gradivo. Vse te odredbe so le naravne posledice ravno na grško željo storjenega sklepa, da se Srbom pošlje pomožna ekspedicija.

Med entento in Grško še ni poravnano.

Lugano, 19. aprila. Prevoz srbskih čet iz Krfa v Solun skozi Grško še ni urejen. Čakajo na odgovor vojaškega sveta zaveznikov v Parizu na nasprotujočo izjavo grške vlade.

Venizelos poslanski kandidat.

Atene, 19. aprila. (Kor. ur.) Liberalna stranka postavi za kandidata pri nadomestnih volitvah v Mytilenah — Venizelosa. Venizelos je temu sklepu pritrdil. Bivši venizelistični minister Michalopoulos nastopi kot kandidat v Drami.

Ententa na grških otokih.

Atene, 19. aprila. Kakor izve grška vlada iz Kanee (glavno mesto otoka Kreta), so ententine ladje takoj po izkrcanju v zalivu Suda začele luko zapirati z minami in žičnimi mrežami. Ljudstvu se je reklo, da se čet še ne misli izkrcati. V novem pristanišču hočejo seveda ustvariti novo mornariško oporišče proti nemškim podmorskim čolnom. Skuludis je pri ententinih poslanikih ustmeno protestiral.

Lugano, 19. aprila. Milanski listi poročajo iz Soluna, da se je na otoku Skyros izkrcal oddelek ententnega vojaštva. Grške oblasti so protestirale.

Suda zaliv popolnoma blokirano.

Lugano. »Corriere della Sera« poroča iz Aten: Angleške ladje so popolnoma blokirale zaliv Suda na Kreti.

× × ×

Rumunija in ententa.

Ruska mejna zaprtja.

Berlin, 19. aprila. Bukareški dopisnik »Berliner Tageblatt«, znani dr. Lederer piše: Če naj bo to trajna odredba, tedaj je sklep ruske vlade, da ne bo nič več izdajala izvoznih dovoljenj v Rumunijo in da preklicuje tudi že izdana dovoljenja, brez dvoma najvažnejša izprememba, ki je tekom mesecev nastopila v razmerju entente do Rumunije. Doka ovlaži bi, da je ententa, ki se ji iz lastnih moči ni posrečilo zadati Nemčije, sklenila v ozemlje, ki naj odreže Nemčijo od sveta, potegniti tudi nevtralce. Neposredni povod je najbrže razširjenje gospodarskih vezi med Bolgarijo in Rumunijo. Rusko zaporo pa deloma odpravi dejstvo, da se je začel obsežnejši izvoz iz osrednjih držav in da sta Avstrija in Nemčija izjavili, da sta pripravljeni iz nevtralne Švice, Holandske in Švedske prihajajoče blago po svojih železnica prevajati v Rumunijo. Zato skoro ni misliti, da bi ententin pritisk na Rumunijo imel kaj uspeha in razdrli gospodarsko soglasje med Rumunijo in osrednjima silama in Rumunijo pogladi v naročje entente.

Važni dogovori med Bolgarijo in Rumunijo.

Med bolgarsko in rumunsko vlado se vrše dogovori glede izmenjave podanikov obeh narodnosti iz zasedenih ozemelj. Bolgari iz Dobrudže naj bi se zamenjali s Kucovlahi iz onih krajev, katere so Bolgari v sedanji vojski zasedli. Kucovlahi žive v večjih skupinah v Macedoniji in v dolini reke Timok, dočim stanujejo Bolgari, za katere se sedaj gre, večinoma v trdnjaskem štirikotju Dobrudže. Ti dogovori so se šele pričeli, ali na merodajnih dobro poučenih mestih upajo, da se končajo z uspehom.

Rusija pritiska na Rumunijo, ki se pa drži.

Sofija, 18. aprila. »Mir« poroča iz dobro poučenih krogov, da je ruska vlada rumunskemu zunanjemu ministru oficijelno sporočila, da bo pretrgala diplomatske vezi in Donavo zaprla z minami, če Rumunija takoj ne ustavi izvoza žita v osrednji državi. Rusija garantira za izpolnitev rumunskih narodnih želja, ne da bi bilo Rumuniji treba poseči v vojno. Tudi ji hoče poslati premož, pa vse to le pod pogojem, da Rumunija ustavi vsako prijateljsko zvezo z osrednjima silama in oficijelno razglasi, da bo proti ententi dobrohotno nevtralna.

Rumunska vlada se je baje temeljito posvetovala o teh predlogih in soglasno sklenila ostati na starem stališču.

Rumunski špirit in vino.

Bukarešt, 19. aprila. Vlada je izvozni komisiji dovolila izvoziti v Avstrijo 100 vagonov špirta. Nemška vlada je poslala v Rumunijo inšpektorja, ki naj organizira izvoz rumunskega vina v Nemčijo za nadomestilo francoskim vinom.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 21. aprila. Uradno se razglša: Izvzemši boj, ki se nadaljuje na Col di Lana, ni prišlo do nobenih posebnih spopadov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer. fml

Položaj na bojišču pri Gorici.

Ponedeljek, dne 17. aprila: Pri vseh akcijah na bojišču pri Gorici opazujemo zadnje dni neko aprilovo razpoloženje. Včasih so momenti, ko začne bobneti sto in sto topovskih cevi na tej in oni strani, strojne puške rožljajo in rožljajo z neko trdovratnostjo, in človek pričakuje, da se bo iz vsega tega razvila dalekosežnejša hujša bitka. Toda kar naenkrat potihne grom topov, strojne puške obmolknejo in kraški grebeni in slemena Brd se smejejo v zlatem solncu, kot da bi bil že delj časa mir. Toda kadar bi zopet človek najmanj pričakoval, zavihra z vso ljutostjo bojni ples.

Italija potrebuje rezervo armado za bojno črto.

Lugano. Na poziv angleških in francoskih vojaških pisateljev, naj pošlje Italija pomoč, izjavlja »Corriere della Sera«: Italija mora gledati, da se obdela polje, Italijo vežeta le dve železniški progi s Francijo, ki bi v slučaju avstrijske ofenzive ne zadoščali za prevoz čet.

Prepovedani shodi 1. majnika v Italiji.

Lugano. Vlada je prepovedala shode, ki so jih nameravali socialisti prirediti 1. majnika, ker se boje zahtev, naj se sklene mir.

Lahi in jugoslovansko vprašanje.

Lugano. »Giornale d'Italia« pravi, da je priznal Pasić upravičenost italijanskih zahtev na nadvlado na Jadranskem morju. »Tribuna« pa pravi, da je govoril Pasić o združitvi Srbov s Hrvati in s Slovenci in pristavlja, da za rešitev tega vprašanja še ni čas.

Italijanski senat.

Curih, 19. aprila. (Kor. ur.) Laški senat je rešil proračun ministrstva poljedelstva, industrije in trgovine. Glede na bodoče trgovinske pogodbe so izvolili posebno komisijo. Senat je nato nastopil velikonočne počitnice. Predsednik Manfredi je odklonil običajne velikonočne čestitke, češ da ni nobenih slavnosti, dokler se ne premeša sovražnik in ne dobi Italija svojih meja.

Spor med italijanskim učiteljstvom.

Lugano. V narodni zvezi italijanskih učiteljev je nastala kriza, ker nasprotuje večina še zdaj nastopu Italije v svetovni vojski.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. aprila. (K. u.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Naše čete vzhodno od Moze so izpolnile svoj predvčerajšnji uspeh in so vzele danes ponoči kamnolom, ki leži južno od sela Andromout. V ljutem boju na bajonet je padel velik del njegove posadke. Ujetih je več sto mož in zaplenjenih več strojnic. Izjavil se je francoski protinapad proti novim nemškim črtam severozahodno od sela Thiaumont.

Manjše sovražne pehotne oddelke, ki so poizkušali približati se na raznih mestih bojne črte našim jarkom, je odbil ogenj naše pehote in ročnih granat. Nemške patrulje so vdrle na višini Combres v sovražno postojanko in se privedle enega ujetega častnika in 76 mož.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 17. aprila. Ob 11. uri ponoči. Med Avre in Oise so naše baterije porušile sovražne strelske järke in kritja pri Beuvraignes in Lassigny. V Argonih uničujoč ogenj na nemške utrde severno od La Harzee. Pri Vauquois je naša mina poglala v zrak malo sovražno postojanko s posadko vred.

Na levem bregu Moze živahno delovanje sovražne artiljerije proti višini 304 in naši drugi črti. Na desnem bregu Moze so Nemci po vedno ljutejšem obstreljevanju, ki se je pričelo jutraj in je bilo naperjeno proti našim postojankam od Moze do Douaumonta, je sovražnik proti 2. uri popoldne napadel z najmanj dvema divizijama. Napadalni valovi so se zlomili na približno 4 km široki fronti ob zapiralnem ognju in ognju iz strojnih pušk in bili odbiti, izvzemši na eni točki, kjer so se v malem prednjem delu naše črte južno od gozda Chauffeur ustalili. Pri tem je imel sovražnik zelo znatne izgube. V Woevre toča artiljerijskih krogel v odsekih ob vznožju višin ob Mozi.

V noči na 17. t. m. so naša napadalna letala vrgla 22 bomb na kolodvora Nantillois in Briellles, 15 na Etain in na taborišče Vieville in Thilot, kakor tudi severozahodno od Vigneulles.

18. aprila ob 3. uri popoldne. Na levem bregu Moze obstreljevanje naše prve črte Mort homme-Cumieres. Na desnem bregu je bila noč splošno mirna. Potrjuje se, da je bil včerajšnji nemški napad na naše postojanke med Mozo in Douaumontom skrajno ljut. Po novih poročilih so izvedle to ofenzivo čete neklih različnih divizij. Vzhodno od predutrdbe pri Chau-

four se je posrečilo sovražniku, da je vdril v järke prve vrste, iz katere so ga deloma zopet pregnali protinapadi. Na Woevre topniški boj v odseku Moulainville. Pri Ban de Sapt smo pregnali z ročnimi granatami nek nemški poizvedovalni oddelek, ki je poizkušal približati se našim jarkom iz Hermannper severovzhodno od St. Die. Ponoči je vrglo 17 sovražnih letal 7 bomb, med njimi eno zažigalno, na Belfort. Poroča se o treh mrtvih in o 6 ranjenih. Stvarna škoda je neznatna.

18. aprila ob 11. zvečer. Topništvo je delovalo pri Four de Paris in na ceste in zvezna pota sovražnika. Pri Verdunu je oviralo operacije slabo vreme. Podnevi v odmorih obstreljevanje zahodno od Moze v odseku višine 304 in vzhodno od Moze južno od Haudremont in na naše postojanke med Douaumont in Vaux. Pehota ni delovala. Naše baterije so obstreljevale vzhodno od St. Mihiela sovražna zbiranja pri Woinville.

Angleško uradno poročilo.

London, 17. aprila. Uradno: Ljuto obstreljevanje Voormezelle, Dickebuscha in na prostoru med St. Eloi in Ypernom ter ob prekopi Comines. Obojestransko artiljerijsko delovanje pri Hebuterne, med Carnoy in Somme, pri Souchezu in Noeux-Mines. Včeraj živahno letalsko delovanje; eno naše letalo pogrešamo.

Boj na življenje in smrt.

Genf. V »Journalu« je pisal senator Humbert o položaju pri Verdunu: Prišel se je velik boj na življenje in na smrt. Ne varajmo se, češ, da ne konča sovražnik svoje ofenzive ali da zopet počaka eno leto. Pripravil se je za napad kot lani proti Rusiji in hoče zmagati in bo vedno ljutejše napadal, dokler eden med nami popolnoma ne izkrvavi. Nemčija uniči Francijo ali pa pade sama. Ohranimo mrzlo kri, da ne izgubimo vere na zmago.

Kaj so dosegli Nemci pri Verdunu.

Berlin. »Deutsche Tageszeitung«: Tri velike stvari so se pri Verdunu že dosegle: 1. Francoska 15. aprila nameravana ofenziva iz Verduna je preprečena. — 2. Sovražna armada je postala neškodljiva. — 3. Vse je doseženo, da se uspešno konča pričeta pot.

Francozom primanjkuje vojakov.

Genf. Listi poročajo: Francosko vojno vodstvo je vpoklicalo vse na dopustu se nahajajoče vojake.

Genf. Francoske potovalne oblasti ne izdajajo od 12. aprila dalje potnih listov moškim državljanom do 50. leta. — Tudi francoski konzulati v inozemstvu preklicujejo potne liste.

V Düikirchnu.

Amsterdam. »Telegraaf« poroča iz Düikirchna: Civilne osebe pridejo le s težavo v Düikirchn. Veliko domačinov je zapustilo mesto, večinoma ženske in otroci, moške so še ostali pri svojih poslih. Veliko prebivalcev predmestij Düikirchna: Maloles-Dains in Roostendaal, se je pa preselilo v mesto, ker nemška letala, predno obiščejo mesto, obstreljujejo vedno prej predmestja. Večkrat so metali bombe na predmestja, v mesto pa ne, zato se čutilo v trdnjavi varnejše. Letala poizkušajo tudi mnogokrat od morja sem presenetiti mesto, a obrežje je strogo zastraženo. Zadnjič so napadla letala mesto 2. aprila. Nekemu Zeppelinu se je posrečilo, da se je približal od mesta in vrgel hitro 8 bomb, 2 sta padli blizu kolodvora, dve pa v središču mesta. Ranjenih je bilo veliko ljudi. Zelo poškodovanih je veliko zasebnih hiš. Ljudje spe večinoma v kletih. Nekaj dni čujejo grmenje topov od Yperna.

Goljufile vojaške oprostitev v Franciji.

Bern, 19. aprila. (Kor. ur.) Francoski listi poročajo, da so odkrili na Francoskem zopet veliko organizacijo za goljufile oprostitev od vojne službe. V Rouenu so zaprli po nalogu vojaških oblasti dve osebi, ki jim bodo najbrže sledile še druge. V zadevo je zapleten tudi neki zdravnik.

Novi čas v Franciji.

Pariz, 19. aprila. (Kor. ur.) Zbornica je sprejela zakonski načrt o premaknjenju ur na Francoskem. Postava bo veljala do konca tistega leta, ko se sklone mirovna pogodba. Po postavi 9. marca 1914 polstavno določeni čas se lahko izpremeni s sklepom ministrskega sveta.

Vprašanje novačenja na Angleškem.

Rotterdam, 19. aprila. (Kor. ur.) »Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Popolnoma neznano je, kaj se je sklenilo glede na novačenje. Parlamentarni sotrudi list »Times« poroča o posvetu kabineta odseka, ki ga tvorijo Asquith, Lensdown, Mac Kenna in Kimberley. Zbrali so se jutraj, da se posvetujejo o nasprotujočih si mnenjih v kabinetu z vojaškimi strokovnjaki, ki so izjavili, da predlogi kabineta odseka armadnega sveta ne morejo zadovoljiti. Medtem sta se vršila dva druga važna zbora. Unionistični člani kabineta so se posvetovali v poslaniški zbornici, dalje je zborovala vojna ko-

misija članov kabineta pod splošnim ministrskim svetom. Seja skupnega kabineta je bila nenavadno kratka, toda vojna komisija je zborovala do večera, ne da bi se bil dosegel uspeh. Končno so zelo hitro sestavili nov odsek, v kateri so odposlali najuglednejše ministre. — »Daily Mail« poroča o posvetu po ministrskem svetu nekoliko drugače. Pravi, da so se posvetovali vojaški strokovnjaki s tistimi ministri, ki so pristali splošne službene dolžnosti. Ministri so se posvetovali, kakšno stališče naj zavzamejo, ker se je ministrstvo v svoji celoti odločilo proti njih politiki. Značilno za položaj je, ker se zavzema večina ministrstva prekoslej proti splošni vojaški dolžnosti, toda manjšina je zelo vplivna in trdno odločena. Položaj je zelo siten.

Službena dolžnost na Angleškem sprejeta.

Amsterdam. (Kor. ur.) »Daily News« poroča, da je angleški ministrski svet sklenil splošno brambo dolžnost, ki se pa šele izvede, ko bo to zahtevala korist naroda.

Churchill zopet v Londonu.

London, 19. aprila. (K. u.) Churchill, ki je zopet v Londonu, je obiskal lorda George.

Rešitev jezikovnega vprašanja v Belgiji.

Amsterdam, 19. aprila. Generalni guverner v. Bissing je upravno razdelitev Belgije v jezikovnem oziru tako uredil, da bo odslej znanprej v flamskih provincih flamski in v valonskih provincih francoski jezik uradni jezik. V glavnem mestu Bruslju bosta oba jezika služila kot uradni jezik.

Angleška stiska nevtralce.

Ženeva, 19. aprila. Pariški časopisi pišejo, da se ostrejša blokada proti nevtralcem začne 1. maja. Zavezniki na proteste nevtralcev ne bodo odgovorili.

Kodanj, 19. aprila. Dansko časopisje je zelo v skrbeh radi nove angleške odredbe o porabi nemškega premožja. Če se tudi Nemci postavijo na isto načelo glede angleškega premožja, tedaj je ustavljena vsa nevtralna plošva.

Amsterdam, 19. aprila. Holandsko časopisje zelo ostro nastopa proti angleški odredbi glede nemškega premožja. »Courant« piše: Če se pomisli, da so v Rotterdamu vse ladje naložene in kurjene skoraj izključno z nemškim premožjem, tedaj se lahko presodi dalekosežnost te odredbe.

Stockholm, 19. aprila. (Kor. ur.) »Angleška odredba o nemškem premožju je povzročila veliko razburjenje, češ da je le navidezno naperjena proti Nemčiji, v resnici pa razširja angleško prisilno gospodarstvo nad nevtralne države.

Kodanj, 19. aprila. (Kor. ur.) »Politiken« pravi: Sedanji odredbi manjka vsaka upravičenost. Ni nobenega pravnega razloga za zaplenjanje tujega imetja samo zato, ker je nemškega izvora. Lastno kurivo ladij nima nič opraviti s konterbande.

Angleška pritiska na holandske ladje.

Haag, 18. aprila. (K. u.) Uradno se razglša: Minister za poljedelstvo, industrijo in trgovino je v soboto sprejel ravnatelje holandskih paroplovnih družb in holandskega Lloydja in jim sporočil, da Anglija za bunker-premog na Angleškem ali v angleških premoževnih postajah zahteva, da se da 30 odst. ladijskega prostora na razplogo za vožnje na Angleško. Minister je ravnateljem sporočil, da mora nizozemski ladijski prostor ostati na razplogo potrebam holandske vlade in da se ne more dovoliti, da bi holandske ladje zadostno ne skrbele za preskrbo domače dežele.

Holandske odredbe.

Rotterdam, 18. aprila. Holandska vlada je vsem državljanom, ki so še pod vojno obveznostjo, prepovedala zapustiti deželo. Pristaniški poveljniki so prepovedali hoditi na zunanjo okolico pristaniških naprav.

Nova Wilsonova nota Nemčiji.

London, 18. aprila. (K. u.) »Dily News« izve iz Washingtona: Predsednik Wilson je predvčerajšnjim skoro cel dan sestavljal novo noto Nemčiji. Misli se, da je končana, ni pa še gotovo, ali se odpošlje takoj ali se jo še odloži, da jo pokažejo vodilnim članom kongresa.

O vsebini se strogo molči; toliko pa se lahko reče z vso gotovostjo, da so v nji vnovič našteje vse pravne kršitve, ki so jih podmorski čolni zakrivali lansko leto. Ne misli se, da bi bila nota ultimat v tem smislu, da stavi rok za odgovor.

V Washingtonu imajo dovolj vzroka za domnevo, da si Berlin ne želi razdora in istega duha so tudi tukaj, pa vendar nočejo, da bi se zadeva vlekla brez konca in kraja.

Naročajte „Slovenca.“

Govorice o miru.

Haag. V finančnih krogih se zelo govori, da se sklene mir. Na borzi v Amsterdamu so poskočile menice na Berlin v vrednosti za 100 odstotkov, vrednost avstrijskih kron je pa poskočila za 100 odstotkov.

Genl. Giolitti je izjavil, da se najbrž kmalu sklene mir.

V Milanu bodo na veliki petek molili za mir.

Lugano, 19. aprila. V milanski baziliki bo na veliki petek slovesna prošnja služba božja, pri kateri bo kardinal Ferrari in vsa duhovščina prosila Boga za konec grozne vojne in težko zaželeni mir. Kakor poročajo »Italija«, je ta prireditev mišljena kot poklonitev, ki naj odgovarja pred kratkim izraženi želji sv. očeta.

Norveški državni zbor — posredovalec za mir?

Berlin, 18. aprila. »B. Z. am Mittag« poročajo iz Kristianije: V državnem zboru se je sporočilo, da je voditelj mirovne ekspedicije Ford naprosil norveški državni zbor, da naj stori ali podpira korake, da se skoraj sklene mir. Govornik desnice je predlagal, da naj se to vlogo zavrže, ker bi korak državnega zbora v tem trenutku znal škoditi. Na predsednikovo željo se bo o vlogi govorilo v komisiji.

Neizvedljiva trgovinska vojska.

Ameriško vodilno finančno glasilo »Financial Chronicle« sodi, da je po štiri- in petdeset letih nameravana trgovinska vojska neizvedljiva. Znani Anglež William Llover je na nekem shodu izjavil, da mora odstopiti Rusija po vojski vse kolonije.

Se pol leta vojne?

Ženeva, 18. aprila. Nevtralni vojni poročevalci na francoskonemški fronti sodijo v svojih tedenskih poročilih, da bo vojna trajala še 6 mesecev. V tem času bosta obe stranki napeli vse sile, da si priborita zmago.

Razna poročila.

Koliko mila sme porabiti posamezna oseba v Nemčiji.

Berlin, 19. aprila. (K. u.) Po določilih včeraj sklenjene odredbe o obratu z milom itd., se sme oddati vsaki osebi na mesec 100 g finega mila, kakor tudi 500 g drugega mila ali praškov, oziroma drugih masčob obsegajočih umivalnih sredstev.

Ameriški izvoz mesa pod angleško kontrolo.

London, 18. aprila. (K. u.) Reuter javlja: Zunanji urad je z ameriškim mesarjem sklenil dogovor, da angleška vlada urejuje vse prevažanje vseh izdelkov ameriških mesnic za evropske dežele in sicer za ves čas vojne.

Okrožno poveljstvo v Kragujevcu.

Okrožno poveljstvo v Kragujevcu, katero je bilo doslej v Orangelovcu, je bilo pred par dnevi prestavljeno skupno z okrožnim orožniškim poveljstvom in okrožnim sodiščem v Kragujevac.

Nemški topovi za Švico.

Iz Curiha poročajo: Te dni pride večja odposiljatev težkih havbičnih poljskih topov, katere oddajo po dogovoru nemške tovarne. »Zürcher Post« izjavlja, da ima ta dogodek tudi svoj političen pomen, ker najjasneje dokazuje neresničnost govorjenja o nemškem napadu na Švico.

Naše družine v Italiji.

Potom »Internationalen Verband der kath. Mädchenschutzvereine«, Sekretariat, St. Peterstrasse 16, Freiburg, Švica, smo dobili zopet nekaj poročil o naših družinah v Italiji, katere v našem listu tudi objavljamo:

1. Vendramin Leopolda naznanja svojemu možu Jožetu Vendramin, četovodja, 155. črnovoj. bataljon, 2. stot., vojna pošta 321, da se sedaj nahaja zdrava s svojimi otroci v Vidmu, Sale liva, Viale Venezia, a ne v Šmartnu.

2. Clemente Marija, roj. Leban, poročja svojemu možu Jožetu, da so vsi zdravi v Oseacco-Resia (Udine — Italija).

3. Mati, katera je sedaj v Italiji, išče svojega sina-vojaka Simšič Alojzija, rojenega v Gorenjem Cerovem dne 15. februarja 1891, katerega naslov je bil: Sperre Flitsch, fort Hermann.

4. Mati, nastanjena v Italiji, išče svojega sina Antona Simšiča, rojenega v Gorenjem Cerovem dne 2. januarja 1888.

5. Sirk Jožef, stanujoč sedaj v Italiji (Pescia), išče svoje tri sinove v tojke, in sicer: Franca Sirk (87. pp., 3. stot., vojna pošta 73), Jožefa Sirk (k. u. k. Inf. Artill. II. Ersatzkomp. VIII. Bat., Košice, Ogrsko) in tretjega sina, katerega ime nam pa ni navedel.

6. Sin in hči, stanujoča sedaj v Italiji, iščeta svojega očeta Janeza Taljanut, rojenega v Gradiškuti (hšt. 337) dne 23. junija 1864.

7. Sestra in brat, stanujoča v Italiji, iščeta svojega brata Janeza Simšič, roje-

nega v Gradiškuti (hšt. 344) dne 17. junija 1898. Njegov naslov je bil: Filisdorf (?), Pulverfabrik K. Rlla. (?) Bluman (?) N. Oc. Janez je sin Jožefa Simšič.

8. Sin in hči iščeta svojega očeta Josipa Simšiča, rojenega v Gradiškuti (h. št. 344) dne 16. avgusta 1866. Poklican je bil k vojakom dne 20. maja 1915 v Ljutomer na Štajersko. Bil je sin rajnega Janeza Simšiča, rojenega v Šmartnu, županstvo Kojsko.

9. Benza Perina poročja svojemu možu Andreju (četovodju, rez. bolnica, Tuzla, Bosna), da ji gre dobro.

10. Frelj Marija, stanujoča v Cavas-so Nuovo pri F. Pontello, Italija, želi izvedeti, kako je kaj z njenimi stariši, kateri menda stanujejo na Jesenicah na Kranjskem.

11. Alojzija Peršolja (Vipolže št. 77, p. Medana), išče svojega brata Franca, kateri je bil v Stockerau.

12. Štefanija in Tina Komavla ne vesta, kje sta sedaj njuna moža. Odgovori naj se na Alojzijo Peršolja, Vipolže.

Vse vesti o teh naj se pošiljajo izključno le na gori imenovan sekretariat.

V tolažbo vsem sorodnikom in prijateljem! Došlo je pismo iz Italije, da se nahajajo skupaj v nekem zavodu sledeče osebe in družine s Kamnega pri Kobaridu: Mlakarjevi, Ivancikovi, Fonjčevi, Pleškovi, Čeremanavi, Zvanovi. Tam se nahaja tudi njihov dušni pastir č. g. vikar Izajija Božič s svojo materjo. Naslov je: Ricovero Mendicità, Ferruzzio Ferruzzi, Ascoli Piceno, Marche, Italija. Onim, kateri ne vedo za časa vojne, z Italijo kje da se nahajajo njih družine iz občine Livek, Goriško, bodi tem potom naznanjeno, da so naslednje v Jevškem, občina Livek: Kolavova, Tofelnova, Melinceva, Matičkova, Mlinarjeva, Korenova, Štokova, Ivanaceva, Agotna, Zvanova.

Pogrešane družine s Primorskega.

Josip Slak, k. u. k. L. E. S. Komp., Grgljan, išče Antona Skolaris, njegovo ženo Matildo, njegovega sina Franca in hčerki Ano in Marijo, doma iz Marše št. 278, glavarstvo Gradiška. — Martin Kramar, Przemysl, Galicija, firma Redlich & Berger, Styczynska ul. 19, išče svojo rodbino, ki je doma v Podbeli št. 52 pri Kobaridu. — Pogreša se od začetka vojne z Italijo družina Vidič, sestoječa iz žene z otrokom ter očeta in matere (po domače se kličejo Ivancič), vas Gorenje Nikovo št. 48, občina Ajba pri Kanalu, Primorsko. Kdor bi kaj vedel zanje, naj blagovoli sporočiti na moj naslov ali pa na upravo lista. Alojzij Vidič, Landst. Etapp. Baon, 416, 4. Komp., vojna pošta 322. — Inf. Antona Rutar pri Ldst. Baonu, 157, 3. Komp., Feldpost 6, išče svojega očeta Antona Rutar p. dom. Bizjak iz Čiginja b. št. 31 pri Tolminu. — Jernej Korsič išče svojo ženo Franciško Korsič s petimi otroci. Pojasnila na »Slovenca«. — Lavrencij Franc, Deizendorf bei Zelerndorf, N. Oc., išče svoja dva sinova, ki sta odšla meseca marca pod orožje in sta doma iz Vrha hriba sv. Mihaela št. 6. — Ohojak Anton, Lir. 36, 1. stot., vojna pošta — išče svoje stariše, ki so doma v Sužidu št. 33 pri Kobaridu.

Pogreša se Mihael Kodermac iz Fojane št. 16 v Brdih, ki je bil ob izbruhu vojne z Italijo pridržen k nekemu trainu v Gorici. Od tedaj ni nobenega glasu več o njem. Ako bi kdo kaj o njem vedel, naj blagovoli sporočiti na naslov: Anton Kodermac, k. u. k. Infanteriedivisions Sanitätsanstalt Nr. 28, Feldpost

Sprejem v vojaška vzgojevališča in izobraževališča.

V bodočem šolskem letu, ki se prične v septembru, bodo sprejemali v vsa vojaška izobraževališča tudi prosilce civilnih stanov.

Odtise zadevnih sprejemnih prošenj z načrtom obsega sprejemnih izpitov je mogoče naročiti iz c. kr. dvorne in državne tiskarne, ali iz dvorne knjižarne L. W. Seidl & sin, Dunaj, I., Graben.

Splošno veljajo za sprejem ti-le pogoji:

1. Avstrijsko ali ogrsko državljanstvo, oziroma domovinstvo v Bosni-Hercegovini, katero je dokazati z domovnico oziroma občinskim pristojnostnim izpričevalom;

2. telesna sposobnost, ki se dokaže z izpričevalom vojaškega zdravnika;

3. primerno starost, katero dokaže rojstna listina;

4. predizobrazbo, katero je dokazati s šolskim izpričevalom in sprejemnim izpitom.

Sprejemnim prošnjam je zato priložiti vse zadevne listine.

Prositi za sprejem morejo tudi deželni in prostovoljni strelci.

Posebni pogoji.

A. Sprejem v c. in kr. vojaške akademije.

Pri sprejemu v kako vojaško akademijo se zahteva, da dovrši prosilec do sep-

tembra 1916 sedem razredov srednjih šol z vsaj dobrim uspehom.

Prošnje je vložiti do najkasneje 15. maja t. l. naravnost pri vojnem ministristvu. Predpise od oddaji prostih, ustanovnih in plačanih mest je mogoče vpoznati iz sprejemnih pogojev.

Pri oddaji prostih mest se je ozirati v prvi vrsti na sinove častnikov, vojaških, dvornih in državnih uradnikov. Razven tega se morejo predlagati izjemoma tudi drugi prosilci v oddajo prostih mest.

Pravico do plačanih mest imajo sinovi vseh avstrijskih ali ogrskih državljanov ter bosansko-hercegovskih deželanov, vendar imajo prednost nadarjeni mladeniči z dobrimi izpričevali, zlasti sinovi častnikov in vojaških (mornaričnih, deželnoobrambenih) uradnikov, potem dvornih in državnih uradnikov.

Letna oskrbnina je v vojaških akademijah določena na 1600 K. Plačati jo je polletno vnaprej pri dotičnem zavodu.

Šolnina v znesku 28 K se plača ob pričetku šolskega leta.

Razven tega je položiti za vsakega plačujočega gojenca v najvišjem letniku vojaške akademije hkrati s poslednjim obrokom oskrbnine tudi vsakokrat določeni znesek za opremo gojenčev za slučaj, da ostavi kot častnik akademijo.

B. Sprejem v kadetne šole.

Vobče se sprejemajo gojenci le v prvi letnik kadetnih šol. Topniška kadetna šola v Traiskirchenu ne sprejema prosilcev.

Učni jezik je v pehotnih kadetnih šolah v Budimpešti, Temesvaru in Nagyzsebenju, v vojaški realki (v letnikih kadetne šole) v Košicah, potem v ogrskem paralelnem razredu konjeniške kadetne šole nemški in ogrski, v pehotnih šolah v Kamenici in Karlovcu nemški in hrvatski, v ostalih nemški.

Za sprejem v prvi letnik je potrebno izpričevalo o dovršenih štirih razredih srednjih šol z vsaj zadostnim skupnim uspehom.

Visokost šolnine izhaja takisto iz sprejemnih predpisov. Sinovi državnih nastavljenecv uživajo izdatne ugodnosti.

Prošnje za sprejem v kadetno šolo morajo sestaviti svojci prosilcev in nasloviti v smislu sprejemnih predpisov. Poslednja doba je do 15. julija. Da bi se predložila prošnja za sprejem v kadetno šolo naravnost vojnemu ministristvu, ni dovoljena. Pri sprejemnih izpitih se morejo izraziti prosilci v olajšavo pri dokazu svojega znanja v materinščini.

C. Sprejem v deški oddelek c. in kr. zavoda častniških sirot in c. in kr. vojaških realk.

Tudi na teh šolah se sprejemajo gojenci vobče le v prvi letnik. Za sprejem v vojaško nižjo realko se zahteva štiri ali pet razredov ljudske šole, v vojaško višjo realko, dovršene štiri razrede srednjih šol z najmanj dobrim skupnim uspehom.

Glede sprejemnih prošenj, ki so predložiti do 15. maja naravnost vojnemu ministristvu, se je treba naslanjati na razložene sprejemne predpise.

Pogovor s Hötendorffom.

Berlin, 19. aprila. Dopisnik lista »Lokalanzeiger« je imel razgovor z generalnim polkovnikom Conradom pl. Hötendorff. Dopisnik je omenil nenavadno priljubljenost Conrada v monarhiji in Nemčiji. Generalni polkovnik je k temu pripomnil: Prijeto mi ni, da se toliko govori o meni. Pa mora že tako biti, ljudstvo najbrže vedno potrebuje koga, ki ga hoče imeti za popularnega. Mi imamo toliko generalov in častnikov, ki bi to pravtako zaslužili in o katerih se v javnosti skoro ničesar ne ve. Nes pametno je misliti, da eden vse napravi; tu sodeluje toliko glav, da se ne more vsega pripisati eni glavi. Jaz vršim svojo dolžnost, kakor vem in znam, in to dela vsakdo izmed nas.

O bojih pred Verdunom je dejal: To gre občudovanja vredno precizno in gotovo. Francoske fronte se vsak dan kosček odtrga in jaz popolnoma zaupam v izid te orjaške bitke.

Dopisnik vpraša: Ali mislite, ekscelencja, da bi res padec Verduna prinesel bližje miru?

Conrad je odgovoril: Vsak uspeh, ki ga dosežemo, nas privede bližje miru. Ni naša krivda, če še ni miru. Mi smo v položaju dveh mož; ki so bili od petih napadeni in se morali braniti in potem ko teh pet ni hotelo drugače, moramo, da ne bomo sami uničeni, uničiti nje, če nočejo preje nehati. To je pravzaprav jasno. Kanclerjev govor je označil Conrad kot izbornen.

Primorske novice.

Naše orožništvo. Odkar obstoja ta kor, se je še vedno izkazal, da vrši svoj težavni in važni posel v blagor dežele in države z vso požrtvovalnostjo, tako da lahko trdimo, da je orožništvo v deželi in državi oni stebel, na katerega se vsak državljan s polnim zaupanjem rad naslanja. Še bolj ka-

kor kdaj prej, si je pridobil ta elitni kor naše zaupanje v sedanjih hudih vojnih časih. Kjerkoli je bilo treba, si našel našega orožnika; bil je na sovražni meji kakor tudi v notranjosti vedno in povsod ob pravem času na svojem mestu, da štiti državo, državljana in njega imetje. Ko se je začel pomikati naš verolomni zaveznik Italijan čez mejo, ga je kot prvo pozdravilo naše orožništvo, pred tem je pa vse potrebno storilo v blagor in korist svojega ljudstva, da je, kolikor je bilo še mogoče, uredilo svoje reči in bilo tudi od mladega do najstarejšega pripravljeno, postaviti se v bran nezvestemu zavezniku. Od začetka vojne pa do danes sem imel priliko opazovati, kako požrtvovalno in brez ozira na svojo osebo je sledilo to moštvo noč in dan svojemu težavnemu poklicu; kjerkoli ga je bilo treba, si našel orožnika, ki je zbegano ljudstvo budil k pogumu in hrabrosti nasproti bližajočemu se sovražniku domovine. Delalo je kakor ptica proti kači, da obrani gnjezdo in mladice pred strupenim sovragom. Ljudstvo, katero tvori moč države, zaupa temu koru in vsled tega je naše orožništvo velevažen faktor dežele in države ki se nanj ne sme pozabiti tudi tam, kjer se deli plačilo za tako zvesto in spretno službovanje.

Vesti o odstopu dr. Faiduttija. Te dni je krožila po Goriškem, in sicer v krajih, ki pravijo, da imajo ožje zveze z deželnim odborom na Dunaju, vest, da misli odstopiti za dr. Rizzijem tudi goriški deželni glavar dr. Faidutti. Kakor smo se informirali pri dobro poučenih mestih, so te vesti o odstopu goriškega glavarja ne le prenačljene, ampak nimajo nobene resnične podlage.

Tožbe slovenskih beguncev. Da begunec ne more biti zadovoljen, je naravna stvar. Imel je svoj dom, svojo zemljo, na kateri je živel včasih kakor majhen kralj, spoštovan je bil od sosedov, za njegovo naklonjenost so se potegovali poslanci, a čez noč je postal brez lastne krivde berač, cigan, kateri je napoti vsem, navezan na ljudsko milost, odvisen od činiteljev, kateri se ne morejo poglabiti v njegovo duševno stanje. Toda to se ne dá izpremeniti. Evakuacije večjih ali manjših pokrajin so nerazdružno združene z načinom modernega vojskovanja. Pač pa je dolžnost državne uprave, da stori vse, da beguncem kolikor mogoče olajša bridke dneve njih začasnega prognanstva. Naši upravi ne moremo očitati, da se ni zavedala te naloge. Takoj po izbruhu svetovne vojne je poskrbela, da so bili gališki begunci nastanjeni v velikih koncentracijskih taboriščih ali pa razdeljeni po različnih krajih naše monarhije. Celo inozemski listi so hvalili skrb avstrijske vlade za gališke begunce. Prišla je potem vojna z Italijo in z njo — begunci z juga. Kam z njimi? Odgovor je bil na dlani: v barake, katere so po odhodu galiških beguncev ostale prazne. Taka rešitev novega begunskega problema je bila v prvi naglici kot provizorij jako dobra. Pri stalni ubikaciji primorskih beguncev v taboriščih pa se mora upoštevati velika razlika, ki je v načinu življenja, v hrani, značaju in temperamentu, v izobrazbi, morali med gališkimi in primorskimi begunci. Kar je bilo za prve ohranitev življenja, to je bilo za druge smrt, kakor je pokazala velika mortaliteta, zlasti med najdragocenejšim državnim imetjem, med otroci. Kako naj živi v zaprtih prostorih človek, kateri se je celo življenje, leto in zimo, gibal na prostem? Glavna tožba naših beguncev velja sploh sistemu skupnih taborišč. Želijo si dela, hočejo na kmete, na Spodnje Štajersko, na Dolenjsko. Tu naj bi uživali begunsko podporo, kakor so jo uživali Poljaki in Rusini. — Druga tožba se sliši glede vojaških podpor. Navajajo se slučaj, da žene in matere še danes niso dobile podpore, čeravno sta odšla mož in sin že 21. ali 22. maja k vojakom. Pomnoži naj se pri dotičnih komisijah osebe, saj ljudi ne manjka. Med begunci n. pr. je mnogo javnih uradnikov, kateri bi se dali uporabiti. Potem pritiče po duhu zakona beguncem najvišja zakonita podpora, in sicer od dneva vpoklica dotične vojaške osebe. Kdo je potreben, če ne oni, kateri je vsled vojne popolnoma odrezan od vseh virov svojih dohodkov? Zgodilo se je tudi, da se je reklo begunkam, da dobe podporo le tedaj, če gredo v begunska taborišča. Ta praksa ni legalna. Ko se je ustvarjal zakon, je bil pojem »begunska taborišča« sploh neznan. Begunstvo in vojaške podpore niso med seboj v nobeni zvezi. — Tretja tožba. Naši begunci čutijo, da se za italijanske veliko več stori. Ne zavidajo jih radi tega, saj so tudi ti reveži, toda želijo, da bi se poklicani gospodje tudi zanje nekoliko pobrigali. Italijani so ostali blizu doma in imajo v Lipnici najbolj urejeno taborišče. Tu so imeli že takoj od začetka svoje šolstvo, med njimi so bili vedno poslanca Piccinini in Pontoni, potem zdravstveni svetnik dr. Pontoni. Zdej je njih šef-zdravnik deželni poslanec dr. Rebulli iz Tržiča; sploh so njih narodni voditelji v vedni zvezi z njimi, za kar zaslužijo priznanje. Slovenski begunci so bili v Gmündu, potem v Steinklammu in Brucku ob Litvi.

Skoro do najnovejšega časa niso videli v svoji sredi inteligenta, s katerim bi se lahko v materinem jeziku pogovorili. Od goriških poslancev je prihajal med nje edini vlč. dekan Rojec, Lahi imajo svoje srednje šole in konvikte za srednješolce v Gradcu in na Dunaju, Slovenci — 0. Mnogo Lahov je oproščeni vojaške službe, ker se smatra njih delo med begunci za tako važno, da so, kar je tudi res, »unentbehrlich«. Toda prenehajmo z rekriminacijami, glejmo raje, da bo v bodočnosti bolje. Imamo deželni odbor, čegar agende so se vsled vojne zmanjšale, in cel štab deželnih uradnikov. Postavijo naj se v službo beguncev. Imamo na Dunaju »Zentralstelle für Flüchtlinge aus dem Süden«. V tem odboru so tudi slovenski zastopniki. Naj povzdignejo svoj glas. Dunajska javnost živi v dobri veri, da je Primorje po večini italijanska dežela. Tu je potrebno informativno delo. — Dobra volja za to legitimiranih mož iz Primorja bi izdatno izboljšala položaj slovenskih beguncev.

Ujeti ali internirani? Družini Gulič v Dutovljah na Krasu je bila dostavljena dopisnica nekega Antona Perica, V. Gruppe, II. riparto, Asinara, Sardinia — Italija. Naznanja da je zdrav skupaj s tovarišema Pepom Micetovim in Pepom Pinretovim. Svojo soprogo prosi, naj mu pošlje 50 kron ter naslov sestre in brata. Dopisnica je pisana dne 22. februarja letos. Kdor bi poznal tega Perica, naj opozori njegovo družino na to vest.

Slana na Vipavskem. Z goriškega Vipavskega nam poročajo: Mislili smo da bomo obvarovani pred slano. V soboto pa se je vreme nenadoma zopet spreobrnilo in v nedeljo je zapadla slana, ki je v vinograde posebno v nizkih legah, grozno opustošila. Sadno drevje ni toliko prizadeto.

Obdelovanje polja na Goriškem zadnje dni zelo napreduje. Vojaštvo res vztrajno in pridno pomaga pri vseh delih. Ako bomo imeli nadalje to lepo vreme, bo letos na velikonoč že večina polja zoranega. — Slana je na goriškem Vipavskem veliko hujše opustošenje napravila, kakor se je začela misliti. Nekateri vinogradi na ravni so popolnoma požgani od te morilke. Res, nesreča za ljudstvo, posebno v teh težkih časih. Kranjska stran Vipavske doline je ostala nedotaknjena.

V Kronbergu vztrajajo še vedno domači ljudje. Kronbergu samemu zadnje dni Lahi bolj prizanašajo, pač pa obsoljejo sistematično in zelo gosto prostor krog Sv. Trojice.

Sladkor v Trstu. C. kr. namestništveni svetnik v Trstu razglašja, da morajo stranke pri nakupu sladkora v zabojih 5 kg odšteti le za 4 kg 75 dkg nakaznice, ker 25 dkg tehta papirnati zaboj, dočim je treba plačati sladkor za vseh 5 kg teže zaboja.

Žveplo in modra galica. Tržaški okoličani in vinogradniki so v velikih skrbah radi žvepla in modre galice. Naša primorska kmetijska družba bi storila prav, da kmetu pove potom časopisov, v koliko se ji je posrečilo nabaviti to blago in ako se je bati, da bi nastopilo pomanjkanje. Čas za obdelovanje trte je tu in če je še kaj ukreniti, naj se to čimprej zgodi. Na vsak način je treba, da se naša kmetijska družba oglasi vsaj v pomirjenem vinogradnikov.

Capo-ville se imenujejo tisti gospodje v Trstu, katere je magistrat nastavljal za okrajne predstojnike. Izbiral je vedno zapužnike laško-liberalne stranke (kamore). Ta sistem je bil znan. Šele sedaj, ko je prevzela občinsko upravo državna oblast v roke, se je pričelo nekoliko trebiti. Čestitamo, a žal nam je, da ni prišel c. kr. komisar par let poprej na tržaški magistrat.

Lah. V ponedeljek je prišel nad Trst laški ptič. Bilo je ob 3. uri popoldne. Vrgel je par bomb, ki so ranile par oseb. Druge škode ni bilo. V jezi, da je popoldne tako slabo opravil, je prišel še zvečer okoli 9. ure ter vrgel eno bombo. To pot pa ni bilo druge škode kot ta, da je porušil nelo grmičevje. Obakrat so ga naši s topovskim ognjem pregnali.

Nov list. V Trstu je pričel izhajati dnevnik »Gazzetta di Trieste«. Tendence lista ni znana. Tiska ga tržaška »Edinost«.

»L'Imparziale«, laško pisani dnevnik, je pričel v Trstu izhajati.

Prenehal je izhajati v Trstu dnevnik »Il Cittadino di Trieste«. Imel ni nobene trdne tendence. Bil je danes Turek, jutri Lah, stolpci pa so mu bili napolnjeni le z intrigami. Zdi se, da je »Gazzetta di Trieste« njegov naslednik.

Kava. Kava je sedaj jako draga v primeri z drugimi živeži. Res je, da iz naselbin ne prihaja več, toda popolnoma gotovo je, da je bilo pri nas ob izbruhu vojne kave za par dobrih let. Ono malo, kar se jo dobi od aprovizacijske komisije, pa ne zadostuje. Gotovo je, da bi aprovizacijska komisija — govorimo o Trstu — dajala večje porcije kave, če bi jo imela več v zalogi. Znano je, da špekulanti skrivajo kavo, ker jo hočejo prodati, kadar bo še dražja. Radi tega bi bilo umestno pregledati magacine v javnih skladiščih, katerih večina je zaprta, kakor tudi skladišča privatnih trgovcev. S tem bi se prišlo do pre-

cejšnjih vreč kave in pri tej priliki morda tudi do družega blaga.

Tobak. V Trst je došla večja množina cigaret in cigar ter tobaka po 30 vin. Pred tobakarnami se vidi gruča kadilcev, katerim se je izvršila tako goreča želja. Med tem so se nekateri privadili pipam, kar je za Trst novost, ker Tržačan ni kadil nikdar pipe.

Slanina se v Trstu prodaja na debelo po 7 K 50 vin., na drobno pa po 7 K 80 vin. kilogram.

Krompir se v Trstu prodaja na debelo po 50 K kvintal. Cena zelenjavi pa je nasprotno močno padla. Letina paradiznikov bo jako dobra. Tudi graha je precej vsajenega. Kmetje so bili za letošnjo letino bolj skrbni in obdelali so vsak kotiček zemlje. K temu je pripomoglo neizmerno veliko vojaško poveljstvo.

Ribolov. Pretekli teden je bilo v Trstu na trgu precej rib-sardel. Stara navada, prodajati ribe na komade, je od vojne naprej odpravljena ter uvedena prodaja na vago. Cene za posamezne vrste rib so določene od tržne komisije.

Nesrečen padec. V petek je padla v Velikih Zabajah 13letna Amalija Jejčič, ko je jemala, stoječa na ognjišču, lonce iz shrambe, tako nesrečno, da si je ranila ob ostrih železnih vratih vžidanega kotla za kuho prešičem roko zelo močno na osmih krajih. Ajdovski zdravnik dr. Jenko ji je rane sčistil in obvezal.

Stabilimento tehnično Triestine je sklenil na obnem zboru, da razdeli dividendo 150 kron na temeljno glavnico in 75 kron na odlične delnice. Dalje se izpremeni ime v »Austriawerft, A. G.«, da se tako jasno izrazi avstrijski značaj družbe.

Bolnišnico za tuberkulozne so otvorili in blagoslovili v begunskem taboru v Wagni.

Samoumor. V gozdu pod Lovcem v Trstu so našli mrtvega 54letnega pomorskega tolmača za grški, turški in bolgarski jezik, Aleksandra Nicolau. Zastrupil se je bil s karbolno kislino; vzrok beda. — Razen tega slučaja sta se isti dan pripetila v Trstu še dva poizkušena samomordra z zastrupljenjem: 70letni brezposelni kotlar A. N. in 21letna Marija S. iz Kanala pri Gorici. Oba so prepeljali v bolnišnico.

Kos starega Trsta — Corte Marinella v kratkem izgine s pozorišča; hiše so bile v tako slabem stanju, da je oblast odredila, da se podero. Hiše so bile last fidejkomisa Callò. Med ljudstvom živi o njih pripoved o lepi krčmarjevi hčerki Marinelli in beneškem oblastniku, ki ga zapeljana deklica umori.

Dnevne novice.

— **IV. vojno posojilo.** Njegovo Velikanstvo cesar je ukazal, da se podpiše 10 milijonov kron avstrijskega in 10 milijonov ogrskega vojnega posojila iz njegovih sredstev.

— **IV. vojno posojilo.** Varuštvo otrok rajnega prestolonaslednika nadvojvoda Franca Ferdinanda je podpisalo pri Kreditnem zavodu znaten znesek na IV. vojno posojilo. Na četrto vojno posojilo so dalje podpisali: Berndorfska kovinarska tvornica Adler-Krupp 4 milijone, akcijska družba prej Sigl v Dunajskem Novem mestu 1½ milijona, c. kr. avstrijski vdovski in sirotinski sklad skupne oborožene sile 500 tisoč kron, dunajska pozavarovalna družba 1¼ milijona, združene usjarne Flesch, Gerlach, Horitz akcijska družba 2 milijona kron, knez Ferdinand Zdenko, Lobkovic v Pragi 1 milijon kron. Brnske banke so izjavile, da so pripravljene razviti obsežno propagando za podpisovanje vojnega posojila.

— **Zadolžnice vojnega posojila za plačevanje vojnega davka.** »Wiener Ztg.« objavlja razglas finančnega ministrstva z dne 18. aprila 1916 glede uporabe zadolžnic 4. avstrijskega vojnega posojila za plačevanje vojnega davka.

+ **Veleč. župne urade** prosimo, da v nedeljo blagovolijo s primernimi besedami opozoriti ljudstvo na ponedeljkovo darovanje za goriške begunce.

+ **Za brate in sestre iz Goriške** naj bi se velikonočni ponedeljek ne vršilo darovanja samo po kranjskih cerkvah, ampak po vseh farnih cerkvah na Slovenskem.

+ **Naše posojilnice in goriški begunci.** Za goriške begunce nam je poslala povodom velikonočnega nabiranja za goriške begunce Kmečka hranilnica in posojilnica v Rajhenburgu 20 K. Vsa naša gospodarska in druga društva, naj se spomnijo do velikonočnega ponedeljka svojih bratov! Darove je pošiljati naravnost na naslov »Posredovalnica za goriške begunce, Ljubljana, Dunajska cesta.«

+ **Kranjski deželni predsednik eks-lenca baron Schwarz** je odlikovan z velikim križem Franc Jožefovega reda.

+ **Imenovan** je za pravega dvornega svetnika in za namestnika dež. predsednika pri kranjski dež. vladi g. vitez L. a s c h a n.

+ **Razveljavljenje oprostitev od črno-vojniške službe.** Tozadevna včerajšnja notica je bila pomanjkljiva, zato jo prinašamo

še enkrat v celoti: C. in kr. vojaško poveljstvo v Inomostu je z odredbo z dne 31. marca 1916, M.-A. št. 33139, I. Lst. iz evidenčnih ozirov razveljavilo s 30. junijem 1916 vse od tega poveljstva za nedoločen čas izdane oprostive od črnovojniške službe. Od te odredbe so izvzete: za nedoločen čas dovoljene oprostive uradnikov in nastavljenec najvišjih dvornih uradov in osrednjih ter njim podrejenih oblasti, c. kr. deželno-knezijskih dež. avtonomnih deželnih oblasti, uradov in zavodov, nadalje profesorjev, uradnikov in nastavljenec visokih šol, srednje in ljudskošolskih učiteljev in uradnikov ter nastavljenec državnih in zasebnih železnic (izvzemši lokalnih malih železnic). Na določen čas omejene oprostive s to odredbo niso prizadete, če tudi so dovoljene preko 30. junija, prav tako tudi tiste oprostive, katere je dovolila kakosrednja vojaška oblast.

— **Podeljena** je župnija Senožec č. g. Ivanu Rihar, župniku na Gori pri Sodražici.

— **V vojno službo** je bil kot kurat vpoklican g. župnik iz Prema Martin Škrjanc, bivši rezervni častnik. Nadomestuje ga g. Ignacij Žganjar iz Trnovega. Nad vse priljubljenemu in delavnemu župniku želimo veliko uspeha in blagoslova na bojnem polju!

— **Smrtna kosa.** Umrl je v Mariboru trgovski nastavljenec Franc Lepej. — V Celju je umrla soproga krojaškega mojstra gospa Marija Jicha. — Umrla je v Studenčih pri Mariboru veleposestnikova soproga Jedert Čeh roj. Košar, stara 66 let. — V Sp. Poljčanah je umrl gostilničar in posestnik Anton Fijaš. — Umrl je v Zagrebu vsled ran, dobljenih na bojišču, infanterist 47. pp. Franc Scholer. — Umrla sta v Gradcu infanterista Rudolf Dominik in Jožef Mahne.

— **Knjiga »Hrvati in Slovenci«** zaplenjena. Kakor se iz Berlina poroča »Hrvatski Rieči«, so nemške oblasti zaplenile knjigo »Hrvati in Slovenci«, katere je izšla v Diederichovi založbi v Jeni.

— **Imenovanje.** Za nadzdravnika je imenovan asist. zdravnik Cernič Miroslav, garn. bolnica št. 1, prideljen polj. bolnici št. 9/10.

Zlatko Baloković na dvoru. Mladi hrvatski virtuozi Zlatko Baloković je bil te dni navzoč pri nekem dinerju pri nadvojvodi Leopoldu Salvatorju in je ob tej priliki privrkat igral pred prestolonaslednico nadvojvodinjo Zito. G. Baloković je bil živahno pozdravljen.

— **Zima o Veliki noči.** Okoli Logatca je te dni snežilo. Padlo je precej snega.

— **6. razredna loterija.** Dunaj. (K. u.) Uradna »Wiener Zeitung« objavlja načrt 6. razredne loterije. Število srečk se poviša od 110.000 na 115.000. Za povišanje števila je kljub vojski merodajno, ker se znatnemu številu kupcev ni moglo ugoditi in ker se zahtevajo srečke tudi v okupiranem ozemlju, na kar se pri omejenem številu srečk ni moglo upoštevati. Glede na dobitke so se pomnožili srednji dobitki po 1000 kron. Višjih dobitkov niso pomnožili.

— **Od brzovlaka povožen.** V soboto je povozil brzovlak opoldne starega malenskega Andrejčka pod Pregeljnovo hišo v Gradcu pri Litiji. Bil je gluhi in je najbrže tako zašel na železniški tir.

— **Nesreča z orožjem.** 20letni čevljarski pomočnik Jožef Mlakar iz Slov. Bistrice je te dni tako nerodno ravnal s flobertovko, da se je sprožila ter je strel zadel njegovega brata v vrat in ga težko poškodoval.

— **Nagrado** v znesku 52 K 50 vin. je priznala deželna vlada Ivanu Košiček v Žužemberku, kateri se sedaj nahaja na bojišču, ker je rešil z lastno življenjsko nevarnostjo Pavlo Legat v Žužemberku, da ni utonila.

Srbi v Franciji.

Madridski dopisnik »Az Esta« poroča, da je prišlo do upora med srbskimi četami v Franciji, ker se Srbi nočejo boriti.

Ljubljanske novice.

Ij **Velikonočno nedeljo** bo presv. gosp. knezoškof po pontifikalni sv. maši v ljubljanski stolnici podelil slovesen papežev blagoslov, z katerim je združen popolni odpustek pod navadnimi pogoji.

Ij **K obredu umivanja nog** za veliki četrtke so bili letos sprejeti naslednji starčki: Bernik Jožef, št. Vid nad Ljubljano, star 87 let; Zalar Janez, Borovnica, 87 let; Avšič Anton, D. M. v Polju, 84 let; Jauh Martin, Predoslje, 83 let; Jenko Peter, Mavčiče, 83 let; Gregorc Anton, Ljubljana, 79 let; Mohar Ant., št. Jurij pri Kranju, 77 let; Arnez Janez, Predoslje, 74 let; Rotar Matej, Gorice, 73 let; Arlič Matej, Ljubljana, 72 let; Novak France, št. Jurij pri Kranju, 72 let in Sušnik Jernej, št. Jurij pri Kranju, 69 let. Zadnji pa ni prišel, ker je nevarno obolel.

Ij **Oškodovani mornar.** 20 K je izgubil danes zjutraj mornar, ki je došel na dopust. Pošten najditelj naj jih odda oziroma pošlje našemu uredništvu.

Ij **Zdravniško orodje.** Pri uredništvu »Slovenca« je na razpolago najdena nikelj-nasta palčica, ki ima na enem koncu ostro konico, na drugem lopatico. Kdor pogreša, naj se oglasi!

Razne novice.

V **strelnem jarku** postal škof. Kakor je že znano, morajo duhovniki na Francoskem ravnotako pod orožje in iti na bojišče, kakor drugi ljudje. Župnik de Lobbelle, sedaj narednik, je imenovan od papeža za škofa v Gapu. Novi škof je svojim vernikom poslal prvo pastirsko pismo iz strelnih jarkov. Novi škof ostane toliko časa narednik, dokler mu vojaška uprava z ozirom na njegovo dostojanstvo ne da dopusta, da more prevzeti upravo svoje škofije.

Henrik Sienkiewicz praznuje 5. maja 70 letnico svojega rojstva. Posebnih slavnosti ne bo. V Varšavi bodo tem povodom nabirali za poljske šole.

— **Rotovž v Litomeřicah** se podrl. 19. t. m. se je podrla v Litomeřicah mestna hiša, zgrajena l. 1530. Rotovž se je podrl opoldne. Človeške žrtve ni zato nobene.

98 pivovaren zaprli so v Nemčiji, ker niso dobavile 10% izvarjenega piva armadi.

Velikansk požar v Ameriki. V Passaic (New Jersey) je uničil velikansk požar cel mestni del. 250 rodbin je brez strehe. Škode je nad 200.000 funtov sterlingov.

Štrajk natakarjev in kočijažev v New Yorku. V New Yorku je začelo štrajkati 5000 natakarjev, ki zahtevajo višje plače. Del štrajkujočih so nadomestili z ženskimi osebom. Razen tega je začelo štrajkati 500 pristaniških kočijažev — istotako radi izboljšanja plač.

Irsko-bistriška podružnica Rdečega križa.

Prebivalci ilirsko-bistriškega sodnega okraja so že doslej žrtvovali v ta namen mnogo denarja in blaga — kakor je bilo svoječasno poročano. Zato je odbor prepričan, da tudi v »Tednu Rdečega križa« ne bodo zaostajali v svoji poštovanosti, marveč podpirali plemenito stremenje kot doslej, da lajšamo bolečine naših junških braniteljev ljubljene domovine.

Podružnica priredi v ta namen dne 30. aprila »Družabni večer Rdečega križa« s petjem, z igranjem na glasovirju itd. v Ilirski Bistrici hotel »Ilirija«; dne 7. maja pa dobrodelno predstavo s petjem, živimi slikami itd. v Trnovem pri »Ribariču«. Začetek obeh prireditev ob 8. uri zvečer. Med tednom se poskrbi v korist »Rdečega križa« pobiranje prostovoljnih doneskov: hodil bode lajnar v spremstvu gospodične od hiše do hiše.

Da se ta patriotična prireditev izvrši čim najuspešneje, je podružnica stopila že v stik s krajevnim odborom in učitelstvom. Na delo tedaj vsi, ker resnobni so dnevi, saj delo in trud Bog blagoslovi!

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

V **vojaško službovanje** zopet vpoklicana družabnika trdke Čiuhla & Jesih, »Pod Trančo« vlnudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega Rdečega križa	Mesečni obrok za vseh pet srečk oziro. dobitnih listov samo 5 kron
1 srečko ogrskega Rdečega križa	
1 srečko budimpeštanske bazilike	
1 dobitni list 3/4 zemlj. srečk iz l. 1880	
1 dobitni list 4/10 ogr. hlp. srečk iz l. 1884	

12 zrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastonj!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Za Veliko noč!

Izvanredno velika razprodaja damske in moške konfekcije, po najnižjih cenah. — Velika zaloga bolgarskih in drugih bluz že od 4 K naprej samo pri

O. Bernatovič-u

Ljubljana — Mestni trg 5.

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dnis korenino, brez bolečin no odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1-50, 3 lončki K 4—, 6 lončkov K 5-50. Kemeň, Kaschau (Kassa) L., poštni predal 12/549 Ogrsko

Ria-Balsam.

Išče se proti dobri plači v dobro hišo v Ljubljani prav dobro izurjena samostojno

kuharica

z večletnimi spričevani, ki si upa kuhinjo samostojno voditi in držati v redu. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „Kuharica 975.“

Neznosne nadloge uši — rešijo vojaka zanesljivo in trajno

Sadnikar-jeve vrečice

Prodaja jih z navodilom po 2 K par: Cvančara, drogerija, Ljubljana; J. R. Hočevan, lekarna, Vrhnika; J. Koschir („Pri Orlu“), Kamnik.

! Moka!

Fina za vsa peciva, tudi ne da bi bila kaj mešana s sladkorjem, se še dobi pri meni vedno brez kart. Drugače iste primese kot „Hasin“. Samo, dokler še kaj zaloge. 1 zavitek stane K 1-30. Opozarjam, da se bližajo prazniki, torej ne odlašajte z naročili na zadnje dni.

Razpošiljalnica „Sartijeve moke“ IVAN UREK, Ljubljana, Mestni trg 13.

PRODAJALKA

izučena v manufakturni in specerijski trgovini, zmožna voditi tudi filialko, želi premeniti službo. Ponudbe naj se pošljejo pod šifro »Poštena 991« na upr. Slovenca.

Ekonom

absolvent več kmetijsko-strokovnih šol, z večjo prakso na kmetijski šoli z najboljšimi izpričevani želi dobiti službo ekonoma ali temu primerno. Naslov pove upr. Slov. pod št. 995.

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgusta, dolgot 1—2½ m. Obvezne ponudbe za 100 kg z navedbo postaje doposlati trdko: Vinko Vabič, Zalec, Štajersko. 901

Prosim, oglejte si predležee oblike nog, in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušn. veččaka.

Poskusite pri: 2472

Fran Szantner

specialist za ortopedična in anatomska obuvla
Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Dobro renomirano trgovino

s vsaj 100.000 K letnega prometa, v prijaznem kraju in sicer na Kranjskem ali Štajerskem kupim takoj za prevzetje s 1. julijem t. l. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Merkur 976«.

Notar dr. Jos. Barle v Kozjem na štajerskem išče izvežbanega

notarskega kandidata

Plača in vstop po dogovoru.

Kranjska deželna banka v Ljubljani.

sprejema priglasitve na

Četrto 5½% Avstrijsko vojno posojilo

I. Na 40 letno davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo po ceni 92.50 kron za 100 K nom.

II. Na davka proste 5½%, 1. junija 1923 povračljive državno-zakladne liste pa po ceni 95 kron za 100 K nom.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje Kranjska deželna banka tudi hipotekarna posojila.

A. & E. Skaberné

Specijalna trgovina pletenin, trikojaž in perila

- Ljubljana -
Mestni trg 10.

Velika izbira nogavic!

Tvrška A. Zankl sinovi v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni, zvesti in jako marljivi sotrudnik, gospod

Niko Staroveški

knjigovodja

izvršujoč svojo domovinsko dolžnost na severnem bojišču, zbolel, in prepeljan domov, izdihnil svojo blago dušo. Tvrška mu ohrani za vedno časten spomin!

V Ljubljani, dne 20. aprila, 1916.

A. Mildner-jeva nasl.

P. BARBORIČ

Ljubljana, Mestni trg 7.

priporoča bogato zalogo dun. modelov nakinčanih in praznih

slamnikov

cvetle, peres, i. t. d.

V žalnih klobukih vedno velika izbira.

Najnižje cene. — Popravila hitro in ceno.

Pouk v vezenju brezplačen.

Cene stalne in solidne.

Za rodbinsko in obrtno rabo najboljši in najpripravnejši so:

Jos. Petelinca

„Gritzner“ — šivalni stroji — „Afrana“

šivajo, vezejo, krpajo perilo in nogavice.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo, levo, blizu franč. mostu, tretja hiša.

Kupcem z dežele se pri nabavi šivalnega stroja povrnejo stroški za vlak.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: »Katoške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.

Išče se pridna in poštena

prodajalka

vešča slovenskega in nemškega jezika za prodajalno mešanega blaga pri A. Žibert v Prešernovi ul. Vpraša se v prodaj.

Proda se hiša z

veliko delavnico

in nekoliko urta. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 934.